

Előfizetési ár:

Vidéken: Helyi:

Évnyegyre 2 f. 50 kr. Évnyegyre 2 f. 24 kr.
Félévre . . . 5 f. 40 kr. Félévre . . . 4 f. 48 kr.
Eladás egyes számonként nincs.

HETILAP.

Az iparvilág, tudomány, művészet és szépirodalom köréből.

Hirdetések és magánviték:

Hirdetések és magánvitékhez minden izbeni
tájk négy hasábos gar- beiktatásnál még 10 pr.
mond sora 3 p. kr., a bélyegdíj számitandó.E lap szellemi és anyagi ügyeit illető minden levél
a SZERKESZTŐSÉG-hez ezimzendő.Bérmintetlen leveleket csupán rendes levelezőnkől
fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk vissza.Megjelen e lap jelen ivnyi alakjában inden szerdán
és szombaton déleiben.

Tartalom:

A kolozsvari terménykiállításról. *Agricola*. — Ki-
sérletek Erdély színészete történetéhez. VI. *Kőrári*
L. — Répaczukor-ípar Ausztriában. — Furdánk V.
Ismét Korond. V. — Miként kell borozni. —
Levelezés: K. Fejérvár. Torda. — Hírfüzér. —
Nemz. színház. — Hirdetések.

A kolozsvari terménykiállításról.

Ezen terménytárlat, mint hírlapilag tudva
van, november első felében lesz Kolozsvarrt.
Hogy annál gyakorlatibb irányu, üdveseb er-
ményü lehessen, az erdélyi gazdasági egylet
választmánya közgyűszeretöbb honfiainkhoz fel-
szólítást intézett, kik lakásuk helyéről s
vidékéről a gazdasági egyletnek szorgalom jelesb
termékeit egybe-
gyűjtsék s az egyleti titkárhoz be-
küldjék, kiterjesztetvén ez évi ter-
ménytárlat bortermésztésünkre is;
mi végre ohajtja, hogy mentől számosabb, ha
lehet, minden vidékről, mentől jelesebb bo-
rokból mustrák küldessenek be.En e tényből hármat tanulok. Első, hogy
az ujja született erdélyi gazdasági egylet vá-
lasztmánya kevés pénzerejéhez, képest hol va-
lamit gazdaszatunk emelésre tehet valóban
meg is teszi, s ennek egy alkalmát is el nem
mulatja. Második, hogy tágas cselekvési ter-
rén azon pontokat, melyeken csekély erővel
és idegen segély nélkül némi jót eszközöl-
hetni, kellően ismeri. Harmadik, hogy nem-
tevésséssel, eredménytelenséggel nem vádolat-
hatik.Mondhatni — kérdem már most — ezeket
a gazdaközönségről. Nem.Megtette-e a közönség a maga teendőjét
a végre, hogy az egyesek hü fáradozása ál-
tal nagy bajjal feltámasztott gazdasági egylet
nemzeti gazdaszatunkra jótékony hatását meg-
kezdje, hogy az idő- és okszerű gazdaszkodás
módszere nagyobbacska mértékben terjesztes-
hessék, hogy az egyleti választmány a köz-
várakozásnak megfelelő sikert mutathasson
elő? Nem.Vásároltak-e honfiaink annyi részvényt,
mennyi egy ily gyakorlati irányu egylet er-
ménydús működhetésére szükséges? Nem.Jelentek-e meg már két nagy gyűlésen
kellő számmal? Nem.Segítik-e a választmányt szellemileg, az
az, látogatják-e valaha a választmányi ülése-
ket, közlik-e hírlap útján tapasztalataikat, tesz-
nek-e ajánlatokat, fejtegetnek-e egyes kérdé-
seket sat? Nem.Adotte-e csak egy gazdája is Erdélynek
bár 10- vagy 20 aranyat jutalomkérdések ki-
tűzésére, bár egy ifjunak külföldön utaztatá-
sára, gépek hozatása vagy állatversenyzetelés
végétt? Nem.S még tehetnék tiz ily kérdést is, s tiz-
szer kellene nem-et felelnem rá.Pedig negatívoknál nem élünk meg. Manna
nem fog nekünk hullani az égből. Más sem
huz ki a sárból, sőt még beljebb taszigál ha
teheti. Hogy néhányan fussanak, fáradsanak,
áldozzanak a nagy mozdulatlan egészért — ez
nincs rendén. Alapításakor a gazdasági egylet-
nek azt mondtuk: ha időhez mért okszerű
gazdaskodási rendszert tudunk behozni hon-fiaink közé, ez egyik támogató munkája lesz
a nemzetnek, mely eleséstől megmenti — azért
egyesülünk kell. És egyesültünk sokan — alig
százan! S bár csak ezek lennének valódi bar-
rátjai ez ügynek! De fájdalom, nincs ugy. Ha
szükséges volt a gazdasági egylet életre éb-
resztése, ám kölcsönözzük karjainkat, hogy
haladhassunk a cél felé, öntsünk eleven éle-
tet fölött tagjaiba. Ha gazdaszatunk korszerű-
sítése célja az egyletnek, ne vonja el senki
anyagi és szellemi erejét tőle, járja gyűlé-
seit, közölje tapasztalatait, mozdítsa elő üdvös
törekvéseit, szóljon és tegyen, áldoztasson és
cselekedtesen másokat is; csak aképp éri el
az egylet kitűzött hazafias célját: nemzetünk-
nek az elszegényedéstől megóvásában egyik
eszköz levén. Kis czélokak kevés egyén egye-
sülése által is elérhetni, nagyokra nagy szám
kell. Az egyesületet csak megalkotni, s az-
zal falbarugni, annyit tesz, mint a gyermeket
nemzeni s azzal sorsára hagyni: nem nagy
civilisátiónak, parányi közszellemnek jelvét
hordja e magán. Még mivel országokban nem
is egyesület, mig egy tekintélyes szám niu-
csen kiálltva, s lát ha még a kevés is hi-
deg, közönyös! Az ég mentsen az ilyen egye-
süléstől!Sokszor hallottam egyleteink választmá-
nyait hanyagsággal vádoltatni. A mi gazdasági
egyletünkről, ilyesmit nem mondhat senki. Am
de az egész helyét öt hat ki nem pótolja.
Csak valamennyi tag, az összes mivel gaz-
daközönség kazafias közremunkálása által érhet-
jük el azon szép czélokak, mik az egylet előtt
állanak. Egyesek és a választmány igyekezete
az egésznek segélyezése nélkül csak fél jót,
fél oly gyorsan, fél oly állandóságot tud esz-
közölni. Részemről nem értem, miért érdekel-
tetnek oly kevesen magyarjaink közül a köz-
ügy által? miért oly gyér a nemzeti oltárok
körüli az áldozó? miért oly kevesek az igaz
hazafiság szívet emelő teteményei? Ha mes-
terséget nem üzünk, kereskedni sincs mődün-
kban, hivataltól és üzérkedéstől is idegenke-
dünk — ugyan az istenért legalább hazai gaz-
daszatunk kifejtésére tegyünk meg, a mit derék
fajunk nagyratermetszetétől joggal várhat a vil-
lág, követel önjöletünk, parancsol a szent
haza s magas nemzeti és politikai érdekeink.
Vagy tán rólunk mondotta Kőlesey:

Itt van a hon, ah nem, mint a régi

Pusztaságban nyulnak el vidéki . . .

Elhamvad a nemzet hő szerelme,

Nincs nagyokra vivó szenvedelme,

Jég keblében fásult szívet zár.

Ime a Kolozsvarrt leendő novemberi ter-
ménytárlattal egy jó alkalom nyiland a hazai
gazdaközönségnek behozni, hogy méltó
szemrehányásokkal nem illethetők, hogy köz-
érdekeinket ápolja, saját javát érti, egyes meg-
bizottjainak fáradozásait a köztért méltatni tudja.
A gazdasági egylet választmányának termény-
kiállítási intézkedése egyike a leggyakorla-
tiabbnak; ez bizonyára emelőleg fog hatni
mezőgazdaságunkra. Látni fogja itt kiki mint-
egy tükörben gazdaságunkat. Megtudjuk ki a
legjobb erdélyi gazda, hol terem a legjobb
bor, melyik vidéki buza a legszebb, hol minő
jeles gyümölcsöket hoz a föld? A borkeres-
kedő tudni fogja, hova vigye pénzét, hogy
derekas bort kaphasson; a gabonakereskedő,honnan szerezze be szükségletét; a kezdő gaz-
da, melyik haszonbérésnek vagy urasági jó-
szágfelügyelőnek kövesse gazdasági rendsze-
rét; a kertész és gyümölcskedvelő, honnan
szerezze meg a szebb gyümölcsöket sat. Szó-
val ha ezen terménykiállításon a gazdaközön-
ség egyetemesen részt vesz, saját jó oldalain-
kat és gyengéinket ismerni, a példa által ser-
kentetni, az eszmecserevel okulni, szoval me-
zőgazdaságunk, hortermelésünk és kertésze-
tünk egy hatalmas lendületet fog kapni.Ha akarjuk a czélt: hogy némi hírnévre
szert tegyünk, hogy valami Hottentoták országá-
hoz vagy afféle Bulgáriához ne hasonlitsunk,
akarnunk kell annak eszközeit; ha kívánjuk,
hogy gazdasági egyletünk sikeresen működ-
jék, segítsük mi is részvétünkkel, mozdítsuk
elő hasznos kezdeményezéseit; ha ohajtjuk,
hogy hazánk a halva született intézetek ha-
zája ne legyen, s népünk a félvad vagy leg-
alább is éretlen gyermeknőpek közé ne so-
roztassék, hol semmi cultura, semmi civilisa-
tíói mag állandó gyökeret nem vér, ragadjuk
meg az alkalmat, mi előttünk áll, tárjuk ki ha-
zánk termékeit, mutassuk meg, hogy mi is dol-
gozunk, még pedig okszerűleg, haladólag, ci-
vilizált népekhez illőleg.Nem halljátok-e a korszellem szárnycsat-
togását, mely a világ népeit versenyre, dicső-
sége hívja? nem olvastátok-e a londoni és
new-yorki, párisi és müncheni óriás-tárlatok
értesítéseit? Tengerről tengerre, egyik világ-
ból másikba jár az ipar és talantom műveinek,
a föld és elme termékeinek hirt. A magyar-
honi bor Amerikában kezd kelendősségre kapni,
a medgyesi Münchenben nyer kitüntést sat.
Csak mi lennének siketek és némák! csak mi
temetnők magunkat az ismeretlenség sötétei
közé? A helyett hogy ébredoznénk és mozog-
nánk, még fálnak fordulunk és alszunk, belé
ássuk fejünket a lustaság és szegénység ron-
gyos párnái közé?!Fel Erdély fiai! A jót későn is nemes
dolog követni. Mutassuk meg hazánk termé-
kenységét a világnak, mutassuk meg kezünk
szorgalma gyümölcsét önmagunknak. A gaz-
dasági egylet választmánya magát megtette.
A sor rajtunk van, a gazdaközönségen. Fel
Erdély fiai a novemberi terménykiállításra!
Agricola.

Kisérletek

Erdély színészete történetéhez.
(Második közlemény.)

VI.

1841 szép reményvel kecsegtető a szín-
ügy barátait. A közvélemény meleg részvétellel
viseltetett iránta. S ez által buzdítatva, az or-
szágos választmány felhiva érzé magát meg-
kísérteni a törvényhozás mezejét.Az országgyűlés azon évben összeül-
lendő lévén, a választmány felszólítást intéze
a törvényhatóságokhoz, hogy követeiknek uta-
sításba adnák, hogy a színház épülete bevég-
zésére, s a színészet állandósítására pénz szá-
vazzanak. E felszólítás, mely aug. 17-én in-
dítottat meg, s a hatóságokkal könyömban
közöltetett így hangzott:„Hazafi buzgalommal pártfogolták volt Er-
dély rendei a nemzeti játékszínt még a mult
század végén. Oly időben, midőn a két hazá-

ban ily intézet csak valamennyire sem volt megalapítva. Halás érzellemmel fogja említeni a maradék azon férfiak nevét, kik Kolozsvárt e nemzeti tárgyat nem kevés áldozattal létre hozták. Erdélyre a dicsőség az első állandó játékszin megalapításában.

„De e dicső visszaemlékezés nyugtató érzelmei közt, köteletségének tartja ezen országos biztosság fölfedezni: hogy ámbár néhány év alatt szép virágait mutogatta a fejlődő intézet, nem sokára a körülmények azon tapasztalást fejtették ki, hogy egyesek s a haza eddig tett áldozatai, csak a kezdet megindulását eszközölhették, s még gyamolításra s tetemes segedelemre van szüksége az intézetnek. Mert azon 59,363 ft. v. czédulabeli, vagy is 23,745 ft. 12 kr. ezüstpénzbeli summa, mely 1791-től fogva, nagyobb részben egyes hazafiak áldozatából, egyrészen pedig az 1811-iki országos rovatából s az insurrectionalis fundusból vett kölcsönzésekből begyűlt, a játékszin épületére annyira elkölt, hogy 1820-ban annak belső része s díszítmenyei elkészítésére kénytelen volt a biztosság Kolozsvár városától 4800 ftot kölcsönözni. Megnyitott végre 1820-ban ezen országos intézetet s öröm és remény látszott előre derengeni. De nem sokára kezdettek fejlődni a körülmények, hogy még további áldozat nélkül nem állhat fenn az intézet. Ily kedvetlen tapasztalás sem csüggesztett el egészen több lelkes hazafit, kik néhány év alatt áldozatokkal tartották fenn a köztintézetet. De annyi buzgó igyekezet után is naponként világosabb lett, hogy az intézet sem a felvett kölcsön kamatait hordozni nem bírja, sem arra nem elégséges, hogy melléksége nélkül fennállhasson. S ekként történt, hogy segedelem hiánya miatt az intézet időnként alább szállott, a még be nem végzett épületet nem volt miből elkészíteni, idő által elhasznált díszítmenyeket nem lehetett újítani, a mivelődés haladtával nem lehetett haladni, s jutott végre az intézet tengésre s szinte oly meghanyatlásra, hogy már a nemzet által kitűzött célznak kevésben felelhet meg.

„Sajnosan teljesíti ugyan ezen országos biztosság ebbeli azon köteletségét, hogy hazánk első nemzeti intézete állását ily kedvetlen oldalról kénytelen festeni, de némi enyhületül örömmel felel fel azt: hogy az intézet ily sorsra jutásának, nem a nemzetiesség, s nem is a nyelv s közrészvétel iránti elhídedés, hanem inkább a kezdődő intézetekkel együtt járó sors — a tapasztalás hiánya, főbb oka. Mert ennek megállapításakor nem lehet minden előfordulható esetekről gondoskodni, s hosszosan nem tartott országgyűlések miatt, nem vétethetett a tárgy új fontolás alá, hogy a hiányokon segíteni lehessen.

„És ez azon tárgy, mit ezen országos biztosság a t. hatóság figyelmébe ajánlani kíván s köteletségénél fogva arra kéri, hogy ezen tárgynak, a közelebbi országgyűlésen felfelvetelét, küldendő követeik utasításában az előleges pontok közé beiktatni s őket felhatalmazni ne terheltesenek, miszerint ezen intézet jövődjéért s a nemzet céljának megfelelő sorsa iránt, az ország rendi által meghatározandó módok előmozdításában segédkezet nyújtsanak.

„Meg van ugyan győződve ezen biztosság, hogy az ország nemes rendi gondoskodnak az intézet jövődjé megalapításáról, mindazáltal kívánja felhívni a követeinek adandó felvilágosítás végett, az intézet bár ideiglenes fenntartására kívántató segedelemzés iránt azon észrevételét közölni: hogy a játékszin épülete teljes bevégzésére, némely mellék- s nélkülözhetetlen épületek elkészítésére, belsejének újra rendezése s elhasznált díszítmenyei újakkal pótlására, mintegy 20,000 ft. kívántatnék ezüstben.

„De még ezzel nem lenne cél érve, mert a nevezetesebb segedelem a rendes színi előadások jövedelme pótlására kívántatik: mivel húsz évi tapasztalás bizonyította, — va-

lamint ezt nemes Magyarország rendi is átlátták, — hogy a játékok után bejövő rendes jövedelemmel, csak szenvedhető játékszint sem lehet fenntartani. Azoknak pótlására állandó töképenz kell, melynek kamatjából a rendes jövedelmeket pótolni lehessen. Ezen biztosság tapasztalás után, akként nyilatkozhatik: hogy a játékszin csak meglehető állapotban fenntartására évenként legalább 3000 ft. pengő pénzbeli segedelem kívántatik; mely summa magát mindig szaporító állandó tökéből oly formán telhetnék ki, hogy ha 60,000 ft. lenne az állandó töke, annak csak öt procentje, azaz, 3000 ft. fordítatnék évenkénti segedelemzésre, a hatodik procent, azaz 600 ft. mindig kamatra adatnék a 60,000 ft. főtökét tovább növelni, jövendőre ez által állandóbban létesíteni a játékszin ügyét. És így a fennirt két célra szükség lenne legalább 80,000 ft. ezüstpénzbeli segedelemre.

„Mely summának beszerezhetésére nézve, úgy vélekedik a biztosság, hogy ha az ország rendelkezése alatt leve insurrectionalis fundusban találtató, követelőlevelek mellett kamatra adott töké s azoknak hátra lévő kamatai, — melyek összesen mintegy 42,000 ftot tesznek pengőben — a játékszin intézete fölségellésére fordítatnának, némely nem egészen bizonyos künn levő követeléseivel együtt, országos rovatat vagy más forrásokból beszerezendő lenne még 38,000 ft. ezüstben s e szerint a megkívántató 80,000 ft. summa kiteljenék. Midőn a biztosság ebbeli köteletségét teljesíti, arról van meggyőződve, hogy e nemzeti tárgy megemlézése által, minden lelkes hazafi kívánságát teljesíti. Mert anyai forró obajások, a nemzetnek annyi buzgó esdeklése után, eljött végre az idő, mely nyelvünk s nemzetiségünk felett egy szebb s állandó jövőt ígérő virradást derített fel; int minket nemes Magyarországnak, a nemzetiség minden vonásaiban nagyszerű s csüggedhellen léptekkel előhaladó példája, mely érzéssel, tettel s áldozatokkal hív minket is utánhaladni a szép pályán. — Nemzeti szentségű a tárgy melyet ezen országos biztosság újra is a t. hatóság részvételebe ajánl.”

E felszólítás nem hangzott el. A nemzet megértette. S következzék lön, hogy a színház ügye a hongyülésben tárgyalás alá jött; reá 90,000 pft szavazatot meg, mi a magyar nemesség, székelj nemzet és városokra lenne kiróvandó. E mellett a színház ügye igazgatására egy öt személyből álló bizottmány választatott. És mind ez törvényjavaslathoz igaztatva, megerősítés végett a Felső elé terjesztetett. *)

Azonban, míg e keletkezik, Farkas Sándor, az 1836 óta lelkes színi választmányi jegyző, szinügyünk meleg, tevékeny apostola, az ügy tetemes veszteségére 1842 febr. 2-án meghalt. S bevégződött a szép korszak, melyet színházunk történelmében közszeretben állása, munkássága, lelkesége, szigorúsága által előidézett. Kővári L.

Répacukor-ipar Ausztriába.

Azon nevezetes könnyítések, mik a cukorgyárosokat, és birtokosokat elősegíthették, még eddigelő elégteleneknek látszanak a répatermesztés emelkedésére, úgy hogy a gyárosok szükségét tökéletesen még nem fedezi. A cukorgyárosokra nézve tehát szükség, hogy egyszersmind természetők is legyenek, mely azon esetben, ha a cukorgyáros egyszersmind nem nagy birtokos is, a magasabb földadó felszámítása miatt egy cukorgyár felállítását elhatározza, minden más iparcikkre nézve csaknem két akkora töképenzt s üzletösszeget feltételez. Minden módon várható még is, hogy egy megjobbitott népiskola jöltévé befolyása, s a gyakorlati mezői gazda kiképzése, az újonnan felállított földmívelési iskolákban, egy más czélszerűbben szerkesztendő földészet a fejérrépa mívelését is méltányolni tanulja.

*) Méhes követelőtése. 14. l.

Feltéve, hogy Magyarországon 1851-ben fél millió mázsa répat dolgoztak fel, az ausztriai cukorgyártásra 1851-ben 3,937,732; 1852-ben 5,841,894; 1853-ban 5,360,035 mázsa esik, mely a három évre összesen; 15,139,681 mázsát teszen; melyből egy évre közép számitással 5,046,560 mázsa jő. E répa feldolgozás, ide számitva az ausztriai is 25,233 ausztriai hold területet kíván, ha egy ausztriai holdra 200 mázsa répaterményi számitunk; mely szám a répaarítás emelkedése s az évenként mívelt földterület szerint Ausztriában a valódi mennyiséget leginkább megközelíti. A répatermesztés alatt álló földterület a korona-tartományokban a következő: Csehországban 8300; Morvában 8950; Sileziában 1430; Magyarországon 3260; Felső-Ausztriában 70; Alsó-Németországban 1475; Galiciában 1623; Horváth- és Tótorországban 85; s végre Erdélybe 40 hold föld. Meg kell mindazáltal megjegyezni, hogy csakugy, hogy ha a sleziai cukorgyártmányt, mint a belföldi termést, ehez számlálnak, de a cukorfőzés s szükséges répat, nagy részint valójában Porosz-Sleziából kapja.

A gyárosok száma, melyekben az említett mennyiségű répat feldolgozták, 1841-ben 44 volt, s 1853-ig 114-re szaporodott. A gyárosok által vásárolt vagy felszámitott répa jelenleg bécsi mázsa értékben 24—40 krajczár közt ingadoz. Ezen ár a nyugoti koronartartományokban a legkevesebb, s még ott is alább száll, hol a gyárosok a nagyobb földbirtokokkal több évi kötvényre léptek, vagy hol a cukorgyár a tulajdonosok külön választott gazdasági kormányzatával a beszállított cukorrépat szilárd egyezkedésre lépni jónak látja. A földbirtokokba fektetett jövedelmek felszámítása középarban következő: Magyarországon 26—30 krajczár; Morvában 28—32 krajczár; Sileziában 30—36 kr. Csehországban 30—36 kr. mázsája; az általános középárt, a határokon belül 30—32 krban állapíthatjuk meg. A megkívántató kovács és kőszén, megközelítő számitással, ha azt azon kevés gyárban, melyben fát égetnek, az ásvány-szén-mennyiséggel egy mértékre számitjuk, közép mértékben évenként 100 mázsa répa után 40 mázsa kőszénre, és 120 mázsa kovácsszénre tehető. Ha csupán kovácsszénre szoritkozunk, a koronartartományokban következő számot lehet megállítani: Csehországban 2,430,000; Morvába 2,100,000; Sileziába 410,000; Magyarországra 800,000; Felső- s Alsó-Ausztriába 410,000; Galiciába 330,000; Horváth- Tótorországban és Erdélyben 20,000 mázsa.

Nem tekintve a napszamosok nagyszámát, kik a cukorgyártás körül, főként a fejjérrépa-termesztéssel, aratással közvetve foglalkoznak, a gyárosok répakészleteik feldolgozására sokkal nagyobb erőt szükségelnek, kik 4—5 hónap alatt, oly időben, mikor a mezei munka áll, jutalmazó alkalmazást nyerne. Azok száma, kik a monarchia összes cukorgyáraiban egy termesztési idő alatt, a répa feldolgozás végtelég dolgoznak 20,000-re megyen, kik közt 12,000 férfi, és 8,000 nő van. A munka tartását 20 napra, s a fizetést naponként egy férfira 24 krt, s egy nőre 18 krt véve fel középarban, az összes fizetés 864,000 forintba menyen, melyhez hozzáadva a tisztításra megkívántató napi béreket 1,000,000-nál nagyobb összeget teszen. Ez összeg a népgazdaságra nézve annyival jelentékenyebb, mivel így az csupán a cukorgyártás által a birodalomban benmarad.

Fürdőink. *)

V.

Ismét Korond.

Jelen 1854-ik év július 1-től augusztus 30-kaig a korondi gyógyfürdőn orvosi ajánlat következtében volt 72 beteg. Ezek közül:

* Lásd Hetilap 80. szám.

görvény
rheumá
ideg-gy
zött pik
éves gye
geséggel
mekes az
lyagkörr
görvény

Léle
Rhe
Máj
A L
Idg
Mél
A f
Kem

Meg
haszná
kémí viz
sas-kéne
alkatrész
bir az ál
s az ezt
az ideut
eszmélet
következ

1-ö
szerfelett
holyg ha
2-ö
nak pety
kori hasf
3-ö
séggel m
termő el
rejik, mi
ben, ang
4-ö
betegség
mehvér s
fájdalmas
séggel, g
jeli napp

5-ö
6-ö
ha dugul
mélkórba
Az
meltók,
Igen
betegség
vagy túl
példák m
hogy baj
jokkal sz
hajlandó
tulajdoni
hogy a r
önfejűség

Tob
zek haszn
előleges
betegnek
jenek vé
semmit n
kintetéből

M
A b
s így a
hajtani,
jobban m
ha a föld
ként az t
ronálás
lódik, ha
beszen cs
rögök a
rona után
burjános,
alája, a bo

1851-ben az aus- 937,732; 360,055 összesen; egy évre 6. E répa is 25,233 y austriai ink; mely évenként a valódi A répa-rona-tar-országban 130; Ma-iban 70; an 1623; égre Er-azáltal je-zsiai czu-ést, ehez séges ré-Sléziából z említett 1-ben 44 A gyá-répa je-krajczár onartot-itt is aláb-dirtokó-vagy hol választott litott ezu-pni jónk lmeik fel-Magyar-ian 28— Cseh-or-lános kö-rban álla-es és kö-azon ke-z ásvány-számítjuk, ázsa répa ázsa ko-énre szo-övetke-ehország-Sleziába Felső-s 330,000; n 20,000

nagy szá-ént a fe-letve fog-feldolgo-elnék, kik e mezei nek. Azok orgyárai-na feldol-é megyen-ő van. A est napon-re 18 krt s 864,000 va a tisz-000,000-öszev a ékenyebb, ás által a

augustus osi aján-tek közül:

görvélyes 25; lélekző műszerek hibáival 15; rheumával 6; máj- lépéggel, dugulással 6; ideg-gyengeség némi hibáival 3; megrög-zött pikkelyes és göcsös bőrküteggel (8-11 éves gyermekek) 4; aranyérel 2; méh-gyengeséggel, s abból eredő bajokkal (több gyer-mekes anyák) 5; fulladozással 2; vizellőho-lyagkórral 1; görvélyes fistulával 1. Ezekből görvélyes, javulva ment el. 19. Lélekző műszerek bajából javult 12. Rheumától szabadult 6. Máj- lépégből 2. A bőrkütegek a gyermekeknél meg-gyógyultak 4. Ideg gyengeség hibáiban, javult 3. Az aranyerek keveset javultak — Méh bajokkal szenvedő javult 3. Gyógyult 1. A fulladozással szenvedő javult 2. Keményedéssel „ volt 2 javult 1. Gyógyult 1.

Megtekintve az itten orvosi szempontból használni szokott ivó- s fürdő-vizeket, vagy kémiai vizsgálat nélkül is kitünő részeit — vas-sas-kénes savanyúvizek közé sorozható, s ily alkatrészeinél fogva, meglehetősen befolyással bír az állati élet művezetére. Csak helyesen s az ezt ismerő orvosok utasítását kövessék az ideutalt szenvedők. Több évi tapasztalás s eszmélet rendjén gyógyhatások ezen vizeknek következendő bajokban czélirányos:

1-ör. A nyákhártyák szenvedő bajaiban, szerfeletti elválasztásokban, tüdő, bél, húgy-holyag hurutaiban.

2-ör. A gyomor és belek nyálos hártái-nak petyhüdesében, rozsz emésztésben, — gya-kori hasfájásban.

3-ör. Azon bajokban, melyek gyenge-séggel mutatják magokat, s fésztek a vissza-termő életművekben s a felszívó edényekben rejlik, mint a közsvényben, görvélyben, súly-ben, angolkórában.

4-ör. A véredények rendszere szenvedő betegeiben, mint a rendetlen havadásban, méhvér s más nem kifolyásban, aranyérben, fájdalmas havadásban; — továbbá érzékeny-séggel, gyengeséggel járó bajokban, mind éj-jeli nappali polutiókban, impotenciában.

5-ör. Némely megrög-zött bőrkütegekben.

6-ör. Többféle ideg- bajokban, kivált ha dugulások következesei: mint raskikórában, méhkórában, tagok gyengeségében.

Az itteni vizek valósággal figyelemre méltók, csak ember kellenék a gátra.

Igen hibáznak tehát azok, kik minde-betegségben ezen fürdőt kívánják használni, vagy túlaránytalan használják; mert mint több példák mutatják, a rozsz használat mellett nem hogy bajoktól szabadultak volna, sőt újabb ba-jokkal szaporodott szenvedésök, — mit aztán hajlandók (mint nevezni szokták) a curának tulajdonítani; miben igazok is van, de oda értve, hogy a rozsz curának s mindent tudni akaró önfejűségüknek.

Többet s terjedelmesen irhatnék ezen vi-zek használatáról, de csak annyit ajánlhatok, előlegesen, jövődöre nézt az ide szándékozó betegeknek, hogy orvosi utasítás szerint él-jenek véle, s másokat utánzásból semmit ne tegyenek bajoktól szabadulás tekintetéből. V—a.

Miként kell boronálni.

A boronálást gyorsan kell végrehajtani, s így a vonó állatokat a lehető sebességgel hajtani, mert lassu léptéssel a szántóföld még jobban megtapadódik, s a göröngyök, kivált ha a föld agyagos, nem tördelődnek el; s fő-ként az utolsó okból szükséges a gyors bo-ronálás; mivel a föld sokkal jobban szétpor-lódik, ha a boronafogak a göröngyökbe se-besen csapódnak, míg lassu léptetés közt a rögök a fogak vonalából kicsúsznak, s a bo-rona után elmaradnak. Ha a föld gyökeres, burjános, vagy hosszú szálmatrágya szátódott alája, a boronáló vigyen fejszét magával, hogy

azzal a boronát, ha fogai közé szemét vagy burján akadt, megiszthassa, vagy pedig kös-sön köteleket a boronára, melylyel a ráragadt burjánokat letakaríthassa. A bévetett földet a lehetőleg keveset kell boronálni; mert hosszas boronálás alatt a föld nagyon megtapadódik, és számos mag mélyen eltemetődik, s nem kél ki. Egészen másként van a keskeny szán-tóföldeknél, mivel ott a boronáló marhák a a barázdába járhatnak. Kivételesek az ujan felszántott gyepes földek s régi legelők; a-zokat mentől hosszabban kell boronálni, mert úgy a marhák a gyepantot mélyen letapod-ják, s könnyebben elrohád. Ellenben, ha a földben sok tarack vagy perjejú van, miu-tán felszántódott, nem kell mindjárt megboronál-ni, hogy azok megszáradjanak s kivesszenek.

A boronálást nem kell egyenlő irányban mind csak előre tenni, hanem ott, hol egy-szer végig ment a borona, megint visszajöni. Ha a szántóföld elég széles, a boronát ke-resztülkösöl és kerekén kell jártatni, hogy a rögök annál jobban széttroncsolódnak. Ha pe-dig a föld igen keskeny, csapanyolagosan kell boronálni, s a rögök jobban eltroncsolódnak, mintha hosszabban történik. Míg a borona a földbe mélyen hat, hosszan kell fogni; ellen-ben ha nem kell mélyre hatni, rövidre kell fogni, s ekkor elől valamennyire fölemelke-dik. Esőben épen nem kell boronálni, mert az által a fővényes föld még jobban megke-ményül. Az egészen sziválygós és agyagföld az által sokat szvenel; de nagy szárazságban sem kell boronálni, mert akkor a göröngy nem romlik. A kemény földet mindig akkor kell boronálni, mikor a rögök magukban por-lani kezdenek. A sziválygós, ragadó földet szántás előtt jól meg kell boronálni, mivel ak-kor a borona által megjukgatott föld a szán-táskor vagy forgatáskor aláfordul. Ha a föld nagyon porhanyó, hosszas boronálással nem kell igen elporlasztani, mert ha esős idő áll be, összeragad, olyan lesz mint a pocsolya, s ha rá nagy szárazság következik megkérgesül s olyanná lesz mint a csűr földje.

LEVELEZÉS.

K. Fejérvár oct. 16.

A forradalom korában leégett gymnasiumi épület rövid időn teljes épségében vissza lesz állítva n. szében építész Hein ur szorgosko-dása nyomán, kit püspökünk ő nmlga mind ennek, mind a hasonlóképen romjában lévő gyermek-seminariumnak újra építésével meg-bizott. Iskoláink ügyéről több és főbb tekin-tetben csak is jót írhatok.

Főgymnasiummá emelt, de az idén még csak 6 osztályval bíró gymnasiumunk ez isko-lai év kezdetével már is 80 tanítványt számlál, midőn tavaly négy osztályban alig volt 30.

Ujon jött s eddigi tanáraink is bár me-lyik erd. fötanodának díszére válhatnak. — Elemi tanodáink is daczára a m. kormány ál-tal behozatni rendelt, s valóban szegényül do-tált tanítók csekély fizetésének némi emel-ésére fordítandó 3 pft didactrumnak, örvende-tesen népesednek, s mind a három fiu-, mind pedig az egy leány-osztály el van látva ren-des s értelmes tanítókkal.

A vasárnapi iskola? az még most sem nem nincsen, sem nem van! Ez a miért leg-gyengébb alapon áll, mégis legtöbbször lehetne róla írni; de erről máskor bővebben.

Növendék papjaink száma az idén 11-el szaporodott, mi e pap-szegény időben nem mondható igen soknak. Ezek közül egyik re-formatus, a másik unitarius volt, s úgy tértek át a rom. kath. hitre.

Püspökünk ő nmlga tegnap titoknoká és disznóke kíséretében Kolozsvár felé utazott, Dézset, Kapnikbányát s vidékét, s végezetül Csíkot alyai látogatásával megörvendeztetendő.

Nézzünk most szét a városra is. Itt pedig Portus felé tartunk először is azért, — mert Tóvis felé orunkra eshetnének a-zon a korlátan át, mit bizonytalan számu he-

tekkel vagy tün hónapokkal ezelőtt állítottak, annak okáért, hogy egy félkez hidacska az országuton Karácson előtt megreparallassanak; 2-or arrafelé van a Kutyamál, a hol e hó 12-én meg volt az egyik szüret.

(A gyengébbek kedvéért megemlíthetem, hogy itt Kutyamálnak hívnak egy egész szőlőhegyet a Szeben felé vezető országutnak jobbkeztől szélén, s alant fekvésénél fogva bora kissé savanyu lévén, a Rózsamál el-entéteül valódi és gúnyneve is Kutyamál.)

Ezt nem azért említem fel, hogy kevés lett, sem pedig hogy legalább aztán savanyu, hanem hogy vedre szélitiben elkel 2 vfrton, s ha már ez ily áron elment, hogy némi kö-vetkeztetést tehessenek bor-speculánsaink a javának áráról.

Derék szüretünk e hó 19-én lesz, miről, valamint a termés mennyi és minőségéről s áráról is részletes tudósításmat megteendem.

A fa nálunk hallatlanul drága, s a ga-bonát sem mondhatni olcsónak, mit azonban a még be nem végzett mezei munkák s sürü forspontozás okoznak. Azért most nem is le-hetvén a mostani áremelkedésnek állandóságot igérni; ha a dolgok kissé rendes medrükbe s a földművesek tűzhelyeikhez térnek, erről is bővebben szólандok. R. I.

Torda oct. 14.

Mint ma, nem volt egyszer részünkről értelmezhető Horacnak a „beatus ille“—je, u. m. mai világban csak országúttól félre, nagy mozgalmaktól még félrebb vonulva, vendégek-től nem látogatva boldogság gazdáskodni; ám-bár nagy ára van mind gabonának, mind bor-nak, ha nem is a belfogyasztás, sem a kivi-tel okáért, azért: hogy egyikből mint a má-sikból kevés termett. Úgy tetszik a természet hovátovább szűkebb kezű! nyújtogat ugyan valamit, de mintha elődeink gyakori lakomáért évenként leczkélne, hogy ételben — villás frus-tukot, rántott csirkés, süteményes, édeséges ozsonyát nem is számítva — ebéden vacsorán öt hat félében, italokban minden huzomban — minek mértéke nincs megszabva — ne bő-kezűskedjünk, ne mértékletlenkedjünk, mert jelenben nem pazarságnak az ideje. Arrattunk, a töröküzát is nagyrszben megszedtük, a krumplit kiástuk, a szőlőgerezdeket kóstoljuk, s minden enni innivalóknak árát nőttön nőni tapasztaljuk, azon remény ellenére, hogy új termés után alászáll. De nem úgy mutatkozik, mert a mai hetivásárban volt a tiszta búza ára 6 f. 40 kr., elegyesé 4 f. 40 kr., rozse 3 f. 30 kr., zabé 1 f. 50 kr., és ma egy heti áránál a tiszta búza 40, elegy búza 20, rozsz 10, zab 10 krajczárral emelkedett feljebb. „Quid futurum!“ mond a piac.

Következő cikkek ma egy heti árukat megtartották u. m. száraz töröküz 3 f., nyers 2 f., krumpli 1 f. 20 kron keltek el. Sokat enni — szól a mértékletesség — „non est de tempore.“

A mi ezen élelmi cikkek mennyiségét s minőségét illeti, ez kielégítő, amaz a tavalyi-nál jóval kevesebb. A töröküzának $\frac{3}{5}$ -de jól megért, $\frac{1}{5}$ -de csövében szemében apró s lé-bás, $\frac{1}{5}$ -de teljesen maradt, nem csak hatá-runkon, hanem közlebbi több mezőségi hatá-rokon is, mint a közpanasz igazolja.

A tavalyi bor ára kis vederrel 3—4 ft., pedig csak tordai, s az leszen az idei kevés termésből is; azonban ára emelkedni fog, mert az egerbegyi s lónai, meg a nagy hírű buk-kösi s ozdi órjás hegyek is hasonló termé-ketlenc; jószágukról hegedült sz. Dávid. R. I.

H I R F Ū Z É R.

Kolozsvár oct. 20-án.

* A Kövári L. által szerkesztett Erdé-lyi Nap t á r 1855-re megjelent. Alakja e-gészen a tavalyi; de amannál sokkal válto-zatosabb. Fájdalom az idén Erdélyre nézt min-den versenytárs nélkül áll, mert a kolozsvári Nap t á r az idénre nem jelenik meg. Ára 1 pf.

*A pótlóvak bevásárlása f. évi novemb. 1-től kezdve újból megkezdődik a szokott helyeken.

*Rom. kath. püspök Haynald Lajos ur ő nmlga egy közelebről kibocsátott főpásztori körlevelében rendeli, mikép a vasárnapi iskolákat az egész erdélyi püspökségben mind városok mind falukon haladéktalanul életbe léptessék.

*A brassói fiókbank félmillió alap-pal ellátva e hó 16-kán kezdé meg ohajtott működését.

— Felsőbb rendelet szerint jövő hótól kezdve a sorsjáték-nyeremények is bélyegadó alá esnek, ugy hogy a nyereményt a megfelelő bélyegscala szerinti nyugtatvány mellett fogják kiadni.

— Czuczor népies költeményeinek első kiadását annyira elkapkodták, hogy most második kiadást rendeznek. Kellemes kénytelenség.

— Irtuk volt Szentkirályi Mórictól, hogy az újabb időben öt évet áldozott életéből a gyógytan megtanulására. Most e derek férfi Tapio-György nevű jószágán kórházat akar építtetni s abban a vidék szegényeit díjtalan gyógyítani. Tenni, munkálni minden körülmények közt, ez jellemzi a férfit.

— Az orosz kormány a harez-zajában is rá érkezik a vasútépítésre. A Moszkauból Odessába vezető vonal építésére a szükséges parancsot közelebről adta ki.

— Austria kereskedése Amerikával mindinkább élénkül. Nevezetesen a bécsi czipész-munkákból nagy mennyiséget szállítanak az új világ piacaira egész Kaliforniáig.

— A sürgönyváltás annyira sürgős lett az újabb időben, hogy közelebről vala-

mennyi austriai táviradvonalat kettős sodronnyal látnak el.

— A jó és olcsó könyvkiadó társulat, vagy a miként magát az újabb időben nevezi a sz. István-társulat mindig tágasabb munkássági kört foglal el. Mig mult év augusztusig 28 munkát adott ki, a melyek 1 millió százezernél nehánynyal több ivet tettek, ez évben már 30 munka kiadását eszközözték s ezekre 1 millió 352,500 ivet fordított. Az utolsó évben 327 új taggal szaporodott, s januártól sept. végeig bevétele összesen 23,559 ft. 21 krt tett, mig kiadása csak 19,208 fra ment.

— Urházy Györgytől a már említett „Keleti képek“ czimú utazási leírás Szerbiáról megjelent. Hiszszük, hogy e korszerű munka élénk keletben fog részesülni.

Gyászhir. Sepsimartonosi néhai Gyujtó István, volt sóbányászati és hajózási igazgató özvegye Benedeki Balázs Juliánna f. october 11-kén életének 74-ik évében öreg-ségi gyengeségben Parajdon meghalozott. Ritka nőnek jutott annyi öröm gyermekeiben, mint e gondos anyának: mert nagyobbik fia Károly cs. kir. kamarás, tengerészeti ezredes, kikötői admirál, több érdemeiért tulajdonosa és a hajóépítészet parancsnoka Velenczében. — Második fia Lajos volt sóbányászati főhivatalnok, szakismeretei jelességeiről ismeretes — 3 leányai is jelentékeny egyéniségekhez men-ven férjhez, jeles unokák által tetézik anyai örömeit.

Hátrahagyott 2 fiut, 2 leányt, 16 unokát és 4 unoka-gyermekeket.

Áldás poraira!

Nemzeti színház

Oct. 17. A válság. (Crisis). Francia vígjáték 4 felv. Egy vígjáték, melynek alapszemje és jellemi inkább drámai mint komikai, nagy mügondot igényel. Innen volt, hogy e darab mint vígjáték kezdődött s mint dráma végződött. Most először adott: hogy fentartja-e nálunk magát? az válság alatt van. Priel Cornelia annyi művészettel személyesíté Juliát, hogy újra rá ismerék benne a hajdani Corneliára. Komáromy (Marsan) és Gyulai (Dessoies) igen sokat tettek arra, hogy e színmű végellen finom alapszemje jól legyen motiválva; az elsőnek csak utolsó előtti jelenete volt igen drámai.

Oct. 18. Csáládi dráma, francia dráma 5 felv. Ez előadást a legsikerültebbek egyikének mondhatjuk, a mi nem csoda, mert a tábornokot Károlyi, az orvost Gyulai, Gastont Rónai. Amaliát Pr. Cornelia, Juliát Rónainé játszta. Rög nem láttunk ennyi könyvtől nedves szép szemet színlátunkban mint ez este, a mely egyszersmind nagyobb közönséggel elég világosan szavazott a dráma érdeke mellett.

A színlap javitnokát figyelmeztetjük a megállapított helyesírásra és nyelvtanra.

Oct. 19. Tiszaháti Libácska. Magyarított francz. vigi. 1. felv. Az előadást élénk tetszés kísérte. Pr. Cornelia a czimszerepben főleg a gyermekeskedési jelenetben mesteri volt. Ezt követte: Lavater francz. szinj. 2. felv. A czimszerepben Gyulai működött és arattot tapsokat. Mint az előbbi játék végén Priel Cornelia, ugy ennek végén Gyulai kitapsollattak. Trevel marquis Rónainak egyik kedvence szerepe lévén, most is sikerült. Mint szintén Szilágyi Sándornak a polgármester eredeti alakja. Szilágyi Sándor általában hiteleshet magának, hogy játékaival az öreg Szentpéterire tud emlékeztetni, a ki e közönség kedvence volt. — A szerep nem tudás ma ismét igen akadályozá egyik főszereplő játékát, s e miatt a kifejlődés kissé homályossá vált. Két értünk, azt most magára az ille-tőre bizzuk kitalálni.

Agio. Bécs oct. 16-án: arany 24 $\frac{1}{2}$; ezüst 20 $\frac{1}{2}$.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

(508)

26113.

818.

Hirdetmény.

A m. pénzügyminisiteriumnak f. évi sept. 29-ről kelt s a birodalmi törvénylapban és Wiener Zeitungban közzé-

tett azon rendeletével egybehangzólag, a melyben a bélyegjegyek életbeléptetési ideje és azt illető részletesebb határozatok megállapítottak, közhírré tétetik, hogy Erdélyben 1854. nov. 1-től kezdve a szebeni megszüntetett bélyeghivatal által kezelt, az 1850-diki orsz. törvény és kormánylapban érintett eljárás a kereskedelmi és iparkönyvekre nézt, a melyekről az illető

fél az összes járulékot az első lapon akarja fizetni, Szeben, Kolozsvár és Brassó városokban kizárólag az ottani fővámbivatalok által, más helyeken pedig, a hol adóhivatalok vannak, kizárólag ezek által fog teljesíteni, a melyek egyedül vannak feljogosítva a kereskedelmi és iparkönyvekre, meg a naptárak és hirdetményekre ragasztott bélyegjegyek megbélyegzésére, vala-

mint a naptárak és hirdetményekre való bélyegjegyek árusítására.

A játszókirályokat a fennirt határidőn túl az egész országra nézt a szebeni fővámbivatal fogja bélyegezni az eddigi módon.

Az erd. orsz. pénzügyigazgatóságtól.

Szeben oct. 11-kén 1854.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(510)

Dr. SUIN de BOUTEMARD-féle
fűszeres

FOG-PÉP (Zahn-Pasta)

Mint tudva van a különbéle FOGPOROK használása nemcsak nem elégséges a fogakat minden üleptől tökéletesen megtisztítani s azok fényét ismét helyreállítani, hanem ezen porforma szerek folytonosan használva, még részint a foghusra, részint a fogzománczra káros hatással is vannak. **E tények** több évi tapasztalások gyűjtésére és kémlelődesékre szolgáltak indokul egy **czélyszerűbb formájú** fogszert felláthatni, minek eredménye lett: Dr. SUIN de BOUTEMARD FÜSZERES FOG-PÉPE.

A **pép-forma** t. i. oly formának bizonyult be, mely a foghust edző hatásánál fogva egyszersmind a legbiztosab s legártatlanabb fogtisztító szer, mely a fogak közt képződő állati és növényi élődiék (Parasiten) elpusztulását eszközi, s mely jöteknő befolyást gyakorol az egész szájüregre és annak szagára, minél fogva tehát joggal legjobb szerül ajánlathatik, mely a fogak — **az emberi szépség és egészség oly lényeges részének** — művelésére és fentartására s szenvedő bajok elhárítására alkalmas.

A dr. SUIN de BOUTEMARD-féle FOG-PÉP tehát, a szépítési ve-gyészlet mostani álláspontja szerint a fogművelésre nézve legna-gyobb nyereményül tekintethetik, és kaphatni igaz valódiságában WOLF testvérek gyógyszer-tárában Kolozsvárt pakétját 40 pkrjczárért.

(511)

Seidlitz por.

Ezen felséges hatásáról ezer még ezer példa által elhírhedt seidlitz por, a legtekintélyesebb orvosi capacitásoktól alkalmaztatik a kijelölt köresekben, s nem csak a fővárosban, hanem a tartományokban is napról napra növekvő hitelénél fogva megátalkodott gyanúsítások daczára ugy a palotákba, mint a gunyhókba utat tört magának.

Messze elterjedett hire ezen tudományos segéd-eszközökkel nagyban készített gyógyszerési gyártmányok megállapított tény.

Biztos gyógyereje a „**valódi seidlitz por**“nak, gyomor- és hasba-jokban, májservekben, dugulásokban, aranyérbén, szédülésben, szivdobogásokban, vértolulásokban, gyomorgörcsben, nyálfolyás és gyomorégetésben, vala-mint különféle női betegségekben általánosan el van ismerve, s száz meg száz beteges kedélyü egyének, kiknek foglalatosságuk folytonos ülést igényel, te-temes enyhülést és friss tetterőt nyertek a seidlitz por használata által. Méltán megemlendő még azon tulajdona is a valódi seidlitz pornak, hogy ize kel-lemes, s igen józú pezsgő ital készülni belőle, mely az iny kellemesen ingerli.

Egy lepecsételt skatulya ára egy pforint.
Főrátkár Kolozsvárt egyedül és csupán DIETRICH SAMUEL kereskedésében.

(487)

A magas cs. kir. igazságügyi mi-nisiterium, folyó 1854-ik évi február 12-ől, 1206. szám alatt költ rende-letével fogva, engemet erdélyországi ügyvédnek nevezett ki, állandó lakás-sal Kolozsvárt.

Van szerencsém köztudomásúl jut-tatni, hogy én jelenleg az ügyvédsé-geget folytatom és szolgálatom min-denkinék bizodalmason ajánlom. Iro-dám van a gróf Rhédei János szén-

(5-6)

utczai házában az 1-5-ös emeletben V-ik osztály, 89-ik szám alatti szobákban.

Dr. Rottensteiner Antal,
országos ügyvéd.

(509)

(1-3)

Palaczkféreg (poloska) elleni szer
található Kolozsvárt a „KATO-NÁHOZ“ czimzett fűszerkereske-désben.

A kereskedelmi és iparkamara befolyása mellett szerkeszti BERDE ÁRON, tanár. —

Nyomatott a rom. kath. lyc. könyvnyomóintézet betűivel.

Kolozsv

Videó
Értegetre 2
Félévre . . . 5
Eladás

Értesítés a
Erdélyi visz-
ra. Agrícola
netéhez. VI
győfti ereje.
Vásárhely. I
— Hirdetés

Értesíté

A cs.
egy ipar-g
az abbani
mot felsőz
Mind
1-jén fog
31-én bez

A ga
egy sajt
ban; a mü
nyitva mar
Ezen
Franciaors
iparos- és
sából álló

Minde
részt vesz,
kiállítási t
beküldése
nevezetik
risban össz

Ki va
risi kiállít
mányához
által Páris
bocsáttatni,
bizottmány,
detik be, é
magán sze

nem helye
Minde
kiállítási sz
mányaik h
pontosan k

1. A firm
tartozkodás

2. A k
száma, vag

3. A
és mélység

Kiállít
ipar és m
az élő növ
és állati an
lásnak alá
vön tovább
azon anyag
tetének fö
tartja magá
azon egyne
nének be,
mennyiség

Szesz
jok, savak
éghető any
bedugaszolt
donosaik pe
elővigyázati